

[Rosing.]

materialet, børnenes standpunkt og moden-
hed gør det nødvendigt, at man tager det
skridt, som lovforslaget indebærer, eller om
man skal gå lempeligere frem og nøje afveje
børnenes modenhed og de krav, der stilles
dem.

Kritikken af lovforslaget hævder, at dette
er udformet på et forkert grundlag og ud
fra forkerte forudsætninger, netop fordi det
ikke tager hensyn til det faktiske forhold,
at de allerfleste af børnene i skolepligtig
alder er umodne og som følge heraf op i
klasserne vil få vanskeligt ved at leve op
til de krav, som den foreslåede ordning
indebærer. Som skolelærer kan jeg ikke
afvise denne påstand, idet jeg trods mit
inderligste ønske om en hurtigere tilpasning
af vore forhold til forholdene her i landet
fastholder en naturlig udvikling fremfor en
kunstig, enten det drejer sig om uddan-
nelse eller noget andet.

I lovforslaget står der ikke, hvilket sprog
der skal anvendes som skolesprog, men i
bemærkningerne kan man læse, at det bliver
det danske sprog. Dette kan opfattes som
favorisering af det danske sprog og dermed
tilsidesættelse af det grønlandske. Forholdet
var og er det, at vi ønsker intensivering af
indlæringen af dansk over hele linjen. Dansk
som fag er langt fra nok til at give eleverne
den tilstrækkelige ballast til at gennemføre
enhver uddannelse, derfor må dansk være et
skolesprog som et springbræt til andre,
internationale sprog. Uden at forklejne
modersmålets betydning for vor tidligere
udvikling kan jeg sige, at det grønlandske
sprog som undervisningssprog i dag vil
isolere os fra omverdenen. Uddannelsen af
grønlandske lærere har desværre ikke kun-
net holde trit med den hurtige forøgelse af
skolebørnenes antal og dermed følgende
oprettelse af parallelle klasser. Vi mangler
grønlandske lærebøger i stor stil. Selv om
man vil efterkomme ønsket om undervis-
ning i modersmålet også i de yngste klasser,
har vi ikke grønlandske lærere i tilstrække-
ligt antal at sætte ind. Det er klart, at vi
samtidig med intensiveringen af indlæringen
af dansk bestræber os for at forbedre
modersmålsundervisningen med de forhån-
denværende få midler og muligheder, men
det vil tage nogle år, før vi kan forvente en

mærkbar forbedring på dette område, hvil-
ket er beklageligt. Dertil må vi have dygtige
og et tilstrækkeligt antal af grønlandske
lærere og gode lærebøger.

Selv om jeg er enig i synspunkterne i lov-
forslagets enkelte punkter, vil jeg frem-
hæve, at spørgsmålene om undervisning for
børn under skolepligtig alder og i 1. og 2.
klasse, spørgsmålene om 8., 9. og 10. år samt
om den 2-årige forberedelsesskole til real-
skolen kræver meget mere indgående drøf-
telse end alle de andre spørgsmål.

Hvad angår spørgsmålet om, hvilke
lokalemæssige krav en gennemførelse af
dette lovforslag medfører, er det klart, at
det i flere år vil være umuligt at gennemføre
undervisningen i 8., 9. og 10. klasser efter
lovforslagets bestemmelser, fordi man i ikke
ringe grad mangler fagllokaler i næsten alle
centralskoler. For at kunne modtage de
udstedsbørn, som efter forslaget må del-
tage i undervisningen i byskolerne, bør der
opføres mange bygninger til dette formål.
Den lokalemæssige mangel i Grønland ud-
trykkes sikkert bedst ved at oplyse, at der
i disse år sendes et par hundrede børn og
unge årlig til danske skoler her i landet. Men
det må fremhæves, at den grønlandske skole
har en stor prioritet i anlægsbevillinger, og
vi må være ganske sikre på, at denne
prioritet ikke formindskes; tværtimod må
skolen have endnu større prioritet for at
kunne føre loven ud i livet.

Hvis lovforslaget gennemføres i den skik-
kelse, hvori det foreligger, vil følgende være
ønskeligt:

For det første, at man indsætter en revi-
sionsbestemmelse i lovforslaget. For det
andet, at man sætter en undersøgelse i gang
om lovens virkninger. For det tredje, at
der iværksættes en saglig undersøgelse af
årsagerne til børnenes umodenhed, virk-
ningerne af undervisningen i de to første
klasser — hvor modersmålsundervisningen
ifølge lovforslaget ikke er medtaget — og der-
fra opefter i klasserne. For det fjerde, at det
fraskolens og myndighedernes side tilstræbes,
at der gives mulighed for uddannelse af
grønlænderinder såvel til forskole- som
børnehavelærerinder. Og for det femte en
snarlig udvidelse af de eksisterende børne-
haveklasser i Grønland.

Jeg er positivt indstillet til lovforslaget